

Утвърждавам!
Боряна Въргова
Директор

ГОДИШНА УЧИЛИЩНА ПРОГРАМА
ЗА
ЦЕЛОДНЕВНА ОРГАНИЗАЦИЯ НА УЧЕБНИЯ ДЕН
УЧЕБНА 2024/2025 ГОДИНА

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

1. Нормативно основание

Училищната програма за целодневна организация на учебния ден е разработена съгласно Закона за предучилищно и училищно образование, Наредбата за организация на дейностите в училищното образование, Държавния образователен стандарт за физическата среда и информационното и библиотечното осигуряване на детските градини, училищата и центровете за личностно развитие и Държавния образователен стандарт за финансиране на институциите.

Редът, условията и начинът на сформирането и организирането на групите за ЦОУД в ОУ „Пейо Яворов“ – гр. Бургас, се осъществява съгласно Закона за предучилищно и училищно образование, Наредбата за организация на дейностите в училищното образование, Държавния образователен стандарт за физическата среда и информационното и библиотечното осигуряване на детските градини, училищата и центровете за личностно развитие и Държавния образователен стандарт за финансиране на институциите.

2. Цел на програмата

Да се регламентират условията и реда за провеждане на целодневната организация на учебния ден за учениците от I до IV клас в ОУ „Пейо Яворов“ – гр. Бургас, в присъствена форма или е-среда, с оглед подобряване качеството на образователно – възпитателния процес и повишаване степента на знания и компетентности у учениците.

3. Задачи

3.1. Организиране и провеждане на отдиха и физическата активност на учениците за създаване на здравословни навици и осъществяване на преход към самоподготовката. Дейностите по отдих и физическа активност се организират в помещения, различни от тези за дейностите по самоподготовка.

- организиране и провеждане на отдиха и физическата активност на учениците за създаване на здравословни навици и осъществяване на преход към самоподготовката;
- организиране на обедното хранене на учениците;

3.2. Правилното и трайно усвояване на учебния материал при самоподготовката чрез:

- ситуации за осмисляне на изучаваното съдържание по време на учебния час;
- усвояване на начини и методи за рационално учене;
- подготовка на домашни, проектни задания и/или задачи;
- изпълнение на допълнителни задачи и упражнения, във връзка с общообразователните учебни предмети от седмичното разписание, поставени от учителя на групата;
- формиране на умения за самостоятелно учене;

Консултациите по ал. 1, т. 7 се провеждат независимо от консултациите по чл. 178, ал. 1, т. 5 от ЗПУО.

Учителят на групата се консултира с класния ръководител и съвместно определят съдържанието на самоподготовката.

3.3. Създаване на условия за творческо развитие и осмисляне на свободното време на учениците в часовете за занимания по интереси.

- Заниманията по интереси се организират в зависимост от желанието на учениците, техните възрастови особености и възможностите на училището и могат да не са свързани с учебните предмети по училищния учебен план.

3.4. Подпомагане социализацията на учениците: изграждане на умения за общуване, решаване на конфликти и социално приемливо поведение.

3.5. Уважение към личността и индивидуалните различия на децата – стил на възприемане и учене, темп на работа, потребности и интереси.

3.6. Осигуряване на обща подкрепа за личностно развитие на учениците в училището, която е насочена към всички ученици в класа, гарантиране участието и изявата им в образователния процес и в дейността на училището.

3.7. Увеличаване на броя на учениците, обхванати в целодневната организация на учебния процес.

3.8. Подобряване на материалната база с цел осигуряване на подходяща образователна среда за провеждане на целодневна организация на учебния процес за учениците от I до IV клас.

II. ИЗИСКВАНИЯ

1. Организация на дейностите при целодневна организация на учебния ден (ЦОУД)

1.1. В ОУ „Пейо Яворов“ – гр. Бургас, след съгласуване с финансиращия орган при наличие на необходимите санитарно – хигиенни условия и по желание на родителите, за учениците от I до IV клас се осъществява целодневна организация на учебния ден.

1.2. Като част от училищното обучение, целодневната организация на учебния ден се осъществява в учебни години, учебни срокове, учебни седмици, учебни дни, учебни часове съгласно разпоредбите на Наредбата за организация на дейностите в училищното образование чл.3 т.1, чл.4 т.1 и т.2 и чл.5.

1.3. При целодневна организация, съгласно чл.6 от Наредба за организация на дейностите в училищното образование, задължителните учебни часове се съчетават с форми на самоподготовка, занимания по интереси, организиран отдих и физическа активност.

1.4. Часовете по задължителните учебни предмети се провеждат в самостоятелен блок до обяд, а часовете за самоподготовка – след обяд.

1.5. График на часовете при целодневна организация на учебния ден /ЦОУД/

Час	I клас	II клас	III клас	IV клас
Организиран отдих и физическа активност	12:00-12:35	12:00–12:35	12:50-13:30	12:50–13:30
Организиран отдих и физическа активност	12:35-13:10	12:35–13:10	13:30-14:10	13:30–14:10
Самоподготовка	13:10-13:45	13:10–13:45	14:10-14:50	14:10–14:50
Междучасие	13:45-13:55	13:45–13:55	14:50-15:00	14:50-15:00
Самоподготовка	13:55-14:30	13:55–14:30	15:00-15:40	15:00–15:40
Голямо междучасие	14:30-14:50	14:30–14:50	15:40-16:00	15:40–16:00
Занимания по интереси	14:50-15:25	14:50–15:25	16:00-16:40	16:00–16:40
Междучасие	15:25-15:35	15:25–15:35	16:40-16:50	16:40-16:50
Занимания по интереси	15:35-16:10	15:35–16:10	16:50-17:30	16:50–17:30

1.5. Брой на групите за ЦОУД и брой на учениците в тях:

- Броят на групите за целодневна организация на учебния ден и броят на учениците в тях се определя съгласно чл.100 т.1 от Закона за предучилищно и училищно образование за определяне на паралелките, групите и броя на учениците в тях, съгласно ДОС за финансиране на институциите и съобразно броя на подадените заявления от родителите до 01 септември.
- Нормативи за броя на учениците в групите за целодневна организация на учебния ден:
  - минимален норматив – 16 ученици;
  - максимален норматив – 25 ученици.
- Броят на групите и броят на учениците в тях се определя в началото на учебната година, като се раздели броят на учениците на норматива за максимален брой и се формират самостоятелни или сборни групи.
- Нова група се образува при остатък 16 и повече ученици.
- При определяне броя на групите нормативът за максимален брой може да бъде завишен, но не с повече от 10 %.
- При недостатъчен брой ученици за образуване на групи при спазване на норматива за максимален брой, две групи се формират при минимален брой 16 ученици във всяка от тях.
- ПИГ се разформировават по време на учебните занятия, когато броят на учениците се намали под норматива за минимален брой.

1.6. Записване и отписване на учениците в групите за ЦОУД:

- Записването на учениците в групите става въз основа на заявления, подадени от родителите/ настойниците/ на учениците.
- Броят на записаните ученици се коригира своевременно при записване или отписване.
- Записването се извършва в началото на учебната година или при преместване на ученик от друго училище.
- Отписването се извършва при преместване на ученици от училището, или при заявено желание от родителя с подадено заявление и разрешение на Директора на училището.

1.7. Отсъствия:

- При отсъствие на ученик от часовете, учителят поставя отсъствие в дневника на групата.
- За определяне на уважителните причини за отсъствие се прилага Наредбата за приобщаващо образование:

Ученикът може да отсъства от училище по уважителни причини в следните случаи:

- по медицински причини – при представяне на медицински документ и след писмено потвърждение от родителя/ представителя на детето/, лицето, което полага грижи за детето;
- Ученици от ЦОУД, които участват в организирани дейности в клубове, школи, курсове и други, могат да бъдат освобождавани от заниманията в училище след 16: 00 ч, след подаване на заявление от родителя/ настойника/ и служебна бележка от клуба, школата, курс и др., който посещава ученикът
- До 15 учебни дни в една учебна година с мотивирано заявление от родителя до класния ръководител, но не повече от 5 дни наведнъж
- Когато ученикът отсъства от училище един учебен ден и отсъствието не е по някоя от уважителните причини, класният ръководител е длъжен да уведоми родителя, представителя на детето или лицето, което полага грижи за детето с писмо, по имейл или в телефонен разговор и да обсъди с него възможностите за отстраняване на причините за отсъствията.
- В случай че родителят, представителят на детето или лицето, което полага грижи за детето, ще отсъства от настоящия си адрес за срок, по-голям от един месец, той уведомява писмено директора на училището, като посочва лице, което ще контактува с училището за времето на отсъствието му по всички въпроси, свързани с училищното образование, с изключение на отписването на ученика от училището или промяната на формата на обучение на ученика.

2. График (седмично разписание) на часовете при целодневна организация на учебния ден (ЦОУД)

2.1. Седмичното разписание на учебните занятия се съобразява с психо-физическите особености и възможностите на учениците и се утвърждава от Директора не по – късно от 3 дни преди започване на всеки учебен срок.

2.2. Часовете при целодневна организация на учебния ден (ЦОУД) са с продължителността на учебни часове в съответствие с чл.7 т.1 от Наредбата за организация на дейностите в училищното образование и се провеждат присъствено или дистанционно в е-среда, както следва:

Присъствена форма на обучение:

- в група ЦОУД I и II клас – тридесет и пет минути;

- в група ЦОУД III и IV клас – четиридесет минути;

При обучение в електронна среда продължителността на часовете за учениците от начален етап е двадесет минути, съгласно чл. 7 ал. 6 и 7 от Наредбата за изменение и допълнение на Наредба № 10 от 2020 г.

2.3. Времето, определено за междучасия, не се включва в продължителността на часовете за организиран отход и физическа активност.

2.4. В следобедните учебни часове са включени следните режимни моменти:

- **Организиран отдих и физическа активност** – 2 учебни часа
- **Самоподготовка** – 2 учебни часа
- **Занимания по интереси** – 2 учебни часа

2.5. Разпределение на часовете на групите за ЦОУД:

Съобразно насоките за работа в системата на училищното образование и Правилника за вътрешния ред на ОУ „Пейо Яворов“, в условията на епидемична обстановка, обучението преминава в е-среда. Продължителността на часовете и междучасията е следното:

I – IV клас

- продължителност на учебен час 20 минути
- малко междучасие – 20 минути
- голямо междучасие – 30 минути

По време на обучение в е-среда групите за ЦОУД работят в програмата MS Teams, в реално време. Учителите използват образователни платформи – Open Board, White Board, Power Point, “Уча се“, IT Learning и др. Обратната връзка относно извършената самоподготовка става чрез изпращане на снимки от домашната работа към учителя и чрез решаване на тестове по различни предмети в програмата Forms.

3. Норми на преподавателска работа

3.1. Нормата за преподавателска работа на учителите в ЦОУД е 30 /тридесет/ астрономически часа.

3.2. В рамките на нормата за **преподавателска работа** лицата, заемащи учителски длъжности в ЦОУД, провеждат дейности в групите, свързани с/ със:

- самоподготовката на учениците, която включва:
  - планиране и организиране на образователно-възпитателния процес в часовете по самоподготовка на учениците;
  - подпомагане процеса на самоподготовка на учениците;
  - избор и прилагане на подходящи и ефективни методи, средства и материали при организирането и провеждането на самоподготовката на учениците;
  - обмяна на информация за преподавания учебен материал и уеднаквяване педагогическите изисквания с класния ръководител.

- организиран отход и физическа активност на учениците, който включва:
  - организиране на обедното хранене на учениците;
  - организиране на отхода и физическата активност на учениците;
  - наблюдение и оценка на различните поведенчески ситуации;
  - провеждане на релаксиращи беседи и разговори с учениците по въпроси и тревоги, възникнали затруднения, споделяне на проблем, възникнал конфликт и др., за успокояване на емоциите и преход към самоподготовката им.
- Заниманията по интереси по чл. 13, т. 2 и чл. 15, т. 3 от Наредбата за приобщаващо образование включват:
  - дейности за стимулиране развитието на личностни качества, социални и творчески умения и изяви на способностите в областта на науките, технологиите, изкуствата, спорта, глобалното, гражданското и здравното образование, както и за придобиване на умения за лидерство;
  - изяви, свързани с образователни, творчески, възпитателни, спортни и спортно-туристически дейности по проекти, програми и други на общинско, областно, национално и международно равнище;
  - обучение по учебни предмети и модули, както и участие в дейности, чрез които се придобива допълнителна подготовка от учениците, определена в съответствие с чл. 5, ал. 3 от ЗПУО.
- Съгласно Чл.18.от Наредбата за приобщаващо образование Заниманията по интереси може да се провеждат чрез различни организационни педагогически форми - клуб, състав, ансамбъл, секция, отбор др.
- Консултации с ученици:
  - насочване и съдействане за провеждане на индивидуални и групови консултации на учениците с учители специалисти;
  - използване на консултациите като метод за указание, предупреждение, упътване, подпомагане, научно ръководство в процеса на работа, с оглед засилване на самостоятелността на учениците.
- Диагностициране и насърчаване на постиженията на учениците - прилагане на различни форми и техники за установяване на равнищата на знания и умения с цел ефективно провеждане самоподготовката на учениците.
- Индивидуална работа с напреднали и изоставащи ученици.
- Търсене и прилагане на иновативни техники и методична работа.

- Формиране на социални умения у учениците.
- Дейности по опазване здравето и живота на учениците.

3.3. Извън основните дейности, определени в Наредбата, в рамките на 8- часовия работен ден учителите в ЦОУД изпълняват и **допълнителни дейности:**

- подготвителна работа за часовете по самоподготовка - осигуряване на необходимите материали за часовете по самоподготовка - тестове, задачи, пособия, материали, информационни справки, дидактическа и учебна литература и др; включително и консултации с учители;
- подготовка на литература, материали, пособия и инструментариум за провеждане на часовете за занимания по интереси;
- попълване на училищна документация;
- участие в провеждането на педагогически съвети, работни групи, оперативки и др.;
- осъществяване на връзка и взаимодействие с родителите, настойниците или попечителите, включително участие в родителски срещи и заседания на Училищното настоятелство;
- планиране, организиране и провеждане на квалификационно-методическа дейност в училище, свързана с възпитателно - образователния процес извън задължителните учебни часове;
- участие в организирани квалификационни дейности и програми за повишаване на квалификацията;
- оказване на методическа помощ и консултации на новопостъпилите учители в група за ЦОУД;
- координиране обмяната на добри практики между учителите;
- участие в дейности по разработване на проекти по програми и/или дейности по реализирането им;
- участие в организирането и провеждането на подходящи училищни дейности за популяризиране на целодневната организация на учебния ден, ефективните практики, предизвикателствата и др.

4. Изисквания към дейностите, извършвани в групите за ЦОУД.

4.1. Организиран отход и физическа активност.

- Чрез тези часове се цели разтоварване на учениците от умственото напрежение и осъществяване на плавен преход към дейностите по самоподготовка.
- Провеждат се в училищния стол, класните стаи и в определените зони за всяка група на спортните площадки.

4.2. Самоподготовка

Основните цели на тези часове са:

- да допринасят за правилното и трайно усвояване на учебния материал;
- да съдействат за формиране на навици за самостоятелно учене с разбиране;
- да се стимулира любознателността и стремежа към знание;

- усъвършенстване на уменията за общуване и толерантност.

При провеждането на часовете по самоподготовка се спазват следните дидактически изисквания:

- преглед на преподадения учебен материал и необходимите понятия;
- учене по едно и също време при строго спазване на моменти за почивка;
- степенуване по трудност на учебните предмети, включени в самоподготовката;
- усвояване и затвърдяване на учебното съдържание с разбиране;
- стремеж към самостоятелно преодоляване на трудности и предизвикателства;
- старателно и коректно написване на домашните работи и трайно усвояване на учебното съдържание.

Самоподготовката е основен момент в целодневното обучение, като акцентът се поставя не върху повторение на преподаването, а в създаване на спокойна среда за работа на учениците и усъвършенстване на уменията и укрепване на увереността им за самостоятелна работа. За да се постигне това, е необходимо да се спазват следните основни моменти:

- да не се избързва с помощта;
- да се помага само толкова, колкото е нужно, за да се насочи ученикът към по-нататъшна самостоятелна работа;
- помощта трябва да стимулира активността на ученика и да е съобразена с неговите индивидуални качества.
- За часовете по самоподготовка, в зависимост от потребностите на учениците, се осигуряват консултации.

4.3. Занимания по интереси.

Имат за **цел** чрез разнообразен набор от достъпни и забавни дейности:

- да предотвратят преумората ;
- да развиват и обогатяват детското мислене;
- да допринесат за придобиване на полезни и нови знания или за интерпретиране и прилагане в практиката на вече получени и затвърдени знания;
- да мотивират ученици и родители за включване в целодневната организация на учебния ден.

Заниманията по интереси се планират съобразно проучване интересите на учениците и възможностите на училището. Те могат да включват:

- дидактични игри;
- спортни игри;
- запознаване с различни и достъпно обяснени български обичаи, традиции и празници;

- четене на допълнителна литература и самостоятелно общуване с книгата;
- слушане на музикални произведения;
- игри по избор на учениците (домино, шах, лего игри и други);
- изготвяне на подходяща украса за празниците;
- лично творчество.

5. Изисквания към учителите за работа в групите при ЦОУД

5.1. При провеждане на дейностите учителите опазват здравето и живота на учениците и съблюдават спазването на здравно – хигиенните норми и изисквания.

5.2. Учителите осъществяват непрекъснат контрол над учениците.

5.3. Учителят трябва да се осведомява преди и в началото на самоподготовката за изявите на учениците и получените оценки по отделните предмети, както и за образователните дефицити по отделните предмети.

5.4. С оглед повишаване ефективността на самоподготовката, учителят в групата поддържа добра комуникация с класните ръководители, непрекъснат обмен на информация и еднакви педагогически изисквания.

5.5. Учителите в групите за ЦОУД осъществяват комуникация с родителите и ги информират за индивидуалното развитие и напредъка на учениците.

5.6. При провеждане на занятията, с оглед повишаване на качеството на обучението учителите:

- използват педагогически методи и подходи, съобразени със спецификата на групата и развитието на учениците, които да подпомогнат успеваемостта им;

- създават организация, която включва прилагане на иновативни педагогически методи, индивидуален подход, работа в екипи, упражнения, свързани с развиване на логическото мислене на учениците, на паметта и въображението;

- извършват вътрешно оценяване на самоподготовката на учениците и техния напредък;

- участват в квалификационни форми, допринасящи за ефективността на работата.

5.7. За да осъществяват ефективно дейностите при целодневното обучение, учителите трябва да притежават необходимите компетентности, познания и умения:

- да организират, направляват и контролират ефективно възпитателно-образователния процес;

- да създават позитивна възпитателна и учебна среда;

- да насърчават, подпомагат и мотивират учениците за самостоятелна работа.

6. Административни изисквания към Годишната училищна програма за целодневна организация на учебния ден:

Дейностите по целодневната организация на образователно-възпитателния ден се вписват в следната училищна документация:

- Списък-образец 1;
- Годишния план за дейността на училището;
- Книгата с протоколи от заседания на Педагогическия съвет;
- Електронен дневник на групата за ЦОУД.
- Одобрява се от директора на училището в срок до 15 септември на всяка календарна година.
- Разглежда се и се приема с решение на Педагогическия съвет.
- Отворена е за допълнения, подобрения и изменения.

III. Очаквани резултати:

1. Повишаване качеството на образователно-възпитателния процес и повишаване степента на знания и компетентности у учениците.
2. Развитие на творческите способности на учениците и участието им в различни училищни, регионални и национални състезания, конкурси, изложби и др. изяви.
3. Формиране у учениците, обхванати в групите за ЦОУД, на умения за осмисляне на свободното време и повишаване нивото на тяхната социализация, както и възпитание в толерантност, сътрудничество и стремеж към успех.
4. Засилване интереса от страна на ученици и родители към целодневната организация на учебния ден.
5. Подобряване на четивната техника и развиване на уменията за извличане на информация от текста.